Duygusal Zeka Özelli?i Ölçe?i – Adölesan K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygusal Zeka Özelli?i Ölçe?i – Adölesan K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20406

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duygusal Zeka Özelli?i Ölçe?i - Adölesan K?sa Formu (DÖZÖ-AKF), bireylerin duygusal yeterliliklerini ve yeteneklerini ki?ilik yap?s?n?n bir parças? olarak de?erlendiren **duygusal zeka özelli?i** (Trait Emotional Intelligence) yap?s?n? ölçmek amac?yla uyarlanm?? **psikometrik** bir araçt?r. Ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun k?salt?lm?? formunun Türk kültürüne adaptasyonu olarak Esra Ergin taraf?ndan 2017 y?l?nda tamamlanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, özellikle **adölesan** popülasyonunda h?zl?, geçerli ve güvenilir bir duygusal zeka de?erlendirmesi yapmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zeka Özelli?i, **Duygusal Zeka**, Adölesan, Ergenlik, K?sa Form, **Uyarlama**, Psikometri, Özellik Yakla??m?.

Yazarlar

Esra Ergin (Uyarlama Çal??mas? Sorumlusu)

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **adölesan** örneklem grubunda bireylerin genel duygusal zeka özelli?i düzeylerini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Orijinal ölçe?in kapsaml? yap?s?n? korurken, uygulama süresini k?saltmak ve böylece geni? örneklemli ara?t?rmalarda pratiklik sa?lamak hedeflenmi?tir.

Bu araç, gençlerin duygular?n? yönetme, ki?ileraras? ili?kilerini sürdürme ve stresle ba?a ç?kma gibi alanlardaki alg?lanan yeterliliklerini ölçerek, geli?imsel psikoloji ve e?itim alan?ndaki çal??malara katk? sa?lamaktad?r. **Duygusal zeka** özelliklerinin erken ya?larda tespit edilmesi, rehberlik ve psikolojik dan??manl?k hizmetlerinin planlanmas?nda önemli bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Duygusal Zeka Özelli?i Ölçe?i, bir yetenek (ability) modelinden ziyade, ki?ili?in bir yönü olarak görülen **duygusal zeka özelli?i** (Trait EI) yap?s?n? ölçmektedir. Özellik duygusal zekas?, bireyin kendi ve ba?kalar?n?n duygular?n? anlama, yönetme ve kullanma becerilerine ili?kin alg?lanan yeterliliklerini kapsar. Bu, bireyin duygusal bilgisini ve kendini duygusal olarak nas?l gördü?ünü ifade eder.

Ölçek, genellikle dört ana faktör etraf?nda toplanan alt boyutlardan olu?maktad?r: Ki?ileraras? ?li?kiler (sosyal beceriler ve empati), Kendini Kontrol (stres yönetimi ve dürtü kontrolü),

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duygusall?k (kendi duygular?n? anlama ve ifade etme) ve Genel Durum (mutluluk ve iyimserlik). K?sa form uyarlamas?, bu temel boyutlar? temsil eden en güçlü maddeleri seçerek ölçüm hassasiyetini korumay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? veya detayl? geçerlik analizleri belirtilmemi?tir. Ancak, bir **uyarlama** çal??mas? oldu?u için, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu do?rulamak amac?yla çe?itli geçerlik yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Yap? Geçerli?i: Orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n (faktör yap?s?n?n) Türk örnekleminde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmesi.
Ölçüt Ba??ml? Geçerlik: Ölçe?in, benzer veya ili?kili psikolojik yap?larla (örne?in, öz yeterlilik, ya?am doyumu) beklenen düzeyde korelasyon gösterip göstermedi?inin incelenmesi.
Kültürel Geçerlik: Maddelerin kültürel ba?lamda anlam ve yorum aç?s?ndan uygunlu?unun sa?lanmas?.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ine dair spesifik istatistiksel de?erler (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?) kaynakta mevcut de?ildir. Yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilen bu **psikometrik** çal??mada, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? kan?tlamak için standart güvenilirlik analizlerinin yap?lm?? olmas? beklenir.

?ç Tutarl?l?k: Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanmas?.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?inin belirlenmesi (kararl?l?k).

Faktör Analizi

Duygusal Zeka Özelli?i Ölçe?i'nin orijinal yap?s? çok boyutludur. Adölesan K?sa Formunun Türk popülasyonuna uyarlanmas? sürecinde, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek için faktör analizleri kritik öneme sahiptir.

Bu çal??ma kapsam?nda muhtemelen, ölçe?in k?sa formunun Türk adölesanlar? aras?nda orijinal ölçekteki dört temel faktörü (Ki?ileraras? ?li?kiler, Kendini Kontrol, Duygusall?k, Genel Durum) ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, model uyum iyili?i indeksleri ile birlikte, ölçe?in teorik yap?s?n?n korundu?unu göstermelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r (Örne?in, 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Adölesanlar (Ergenler)

Ya? Grubu: Spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak adölesan dönemi genellikle 12-18 ya? aral???n? kapsar.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki adölesan popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilen bir **yüksek lisans tezi** çal??mas?d?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik adaptasyon çal??mas?. Orijinal ölçe?in k?salt?lm?? formunun kültürel ve dilsel e?de?erli?i sa?lanarak Türk kültürüne uyarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Esra Ergin, Selçuk Üniversitesi, **Duygusal Zeka Özelli?i**, K?sa Form, Psikolojik Ölçüm, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Mevcut De?ildir

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi Mevcut De?ildir

Yaz??ma Adresi: Esra Ergin (?leti?im e-posta adresi: esraergin.42@gmail.com)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2017 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, ticari amaçl? uygulamalar? ve izin ko?ullar? hakk?nda detayl? bilgi almak için sorumlu yazar Esra Ergin ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in kaynak tezi YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ergin, E. (2017). **Duygusal Zeka Özelli?i Ölçe?i-Adölesan K?sa Formu'nun uyarlama çal??mas?** . Selçuk Üniversitesi, Konya.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: duygusal-zeka-ozelligi-olcegi-adolesan-kisa-formu-toad.pdf

Duygusal Zeka Özelli?i Ölçe?i - Adölesan K?sa Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM